

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnşaat sektörü Türkiye’de önemli bir yere sahiptir. Hızlı nüfus artışı ve kentleşme sebebiyle inşaat sektörü, bu alanda yapılan yatırım ve destek programları ile günden güne gelişmekte ve büyümektedir. İnşaat sektörü, katma değer ve istihdam yaratma özelliği açısından ülkemizde önemli sektörlerden biridir. Ayrıca kendisine bağlı birçok alt sektörü harekete geçirmesi açısından lokomotif bir sektördür. İnşaat sektörü, dolaylı ve dolaysız olarak oluşturduğu katma değer ve işgücü imkânlarıyla ekonomiler için her zaman bir büyüme aracı olmuştur. İnşaat sektörü çok fazla meslek dalını doğrudan ilgilendirmesi sebebiyle ulusal sermayeyi, istihdam ve üretimi önemli ölçüde etkilemektedir. Yurt içinde de yurt dışında da tecrübesi ve potansiyeli olan inşaat sektörü, kendisine bağlı 200’den fazla alt sektörü doğrudan etkileyen emek yoğun bir sektördür.

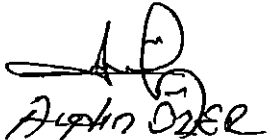
İnşaat sektörünün Türkiye'deki görünümüne baktığımızda 2001 ve 2008 ekonomik krizlerinin yaşandığı dönemde sektörde yüksek daralmalar yaşanmıştır. 2011 yılıyla toparlanma yaşayan inşaat sektörü 2019 yılında tekrar bir daralma evresine girmiştir. 2017 yılında sektörde istihdam edilenlerin sayısı 2,1 milyona ulaşmışken yaşanan daralma sonucu Haziran 2019 itibarıyla 1,6 milyon kişiye gerilemiştir. 2010-2018 döneminde ülke ortalama %6,3 büyürken, inşaat sektörü %9,4 büyümüştür. 2017 yılında inşaat sektörünün Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) içerisindeki payı %8,6 iken bu oran 2018 yılında %7,2'ye gerilemiştir. İnşaat yatırımlarının Haziran 2019 döneminde cari olarak yıllık bazda ise %23,5 gerilediği görülmektedir. Konut sektöründeki daralmanın temelinde yüksek konut kredi faizleri dolayısıyla ipotekli satışların gerilemesi yatmaktadır. Ağustos 2018 döneminde yaşanan kur şoku sonrası artan faiz oranları ve kurlar sektörün geleceğini olumsuz etkilemiştir. Sektörde kur kaynaklı artan maliyetler ve talep yetersizliği nedeniyle sektör büyük sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. İnşaat malzemeleri ihracatı 2020 yılında yüzde 1,5 daralarak 21,16 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Covid-19 salgını nedeniyle özellikle ihracatta önemli bir daralma yaşandı. 2020 yılında gerçekleşen ihracat, 2019 yılının 325 milyon dolar altında kaldı. Bununla birlikte inşaat maliyetleri de artış göstermiştir. TÜİK verilerine göre; 2021 yılı inşaat maliyet endeksi yıllık bazda %27,82 artarken, aylık bazda %7,44 artmış durumdadır. Covid-19 salgınıyla birlikte inşaat sektörü, 2020'yi yüzde 3,5 küçülme ile kapattı. Son 8 çeyrektir inşaat sektörü küçülme göstermektedir. 2020 yılında inşaat sektörü yüzde 3,5 küçülürken genel ekonomi yüzde 1,8 büyüdü. İnşaat ve genel ekonomi büyüme performansları 2020 yılında da önemli ölçüde ayrışma gözlenmektedir. Son dönemde Merkez Bankası'nın yüksek politika faizi uygulamaları



konut kredilerini ve kredi faiz oranlarını da önemli ölçüde etkilemektedir. Sıkı para politikaları ve yüksek faizlerin inşaat sektörü ve inşaat malzemeleri etkisiyle sektörün performansı sınırlanmakta ve sektör iflasa doğru gitmektedir. Bu daralma ve dalgalanmalar inşaat sektörünün kırılganlığını net biçimde ortaya koymaktadır. Türkiye ekonomisi için olağanüstü önem taşıyan bu sektörün geleceğinin risk altında olduğu açıkça görülmektedir. İnşaat sektöründe yaşanan daralmalar karşısında gerekli önlemlerin alınmaması ülke ekonomisini ciddi ölçüde etkilemiştir.

Bununla birlikte inşaat sektöründeki tek sorun sektördeki daralmalar değildir. Kentleşme ile ilgili de sorunlar bulunmaktadır. Çarpık kentleşme sonucu yerleşim yerlerinde ortaya çıkan çürük yapılar deprem riskine yol açmaktadır. Uzun vadeli ve sağlıklı bir şehirleşme planının yapılmaması çarpık kentleşmenin en temel nedenlerindendir. Bu durum olası bir depremde insan hayatını ve yerleşim yerlerini tehdit etmektedir. Bu nedenle bu konu üzerine araştırmaların yapılması bir gerekliliktir. Bu bağlamda; inşaat sektörünün geleceğini planlayarak uygun politik tercihlerin saptanması, var olan sorunların kapsamlı bir şekilde incelenmesi ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını arz ve teklif ederiz.


Aydın ÖZER
Ardıçlı mv.


Sezgin Gökbulut
154 Mr.

Tahsin Tarhan

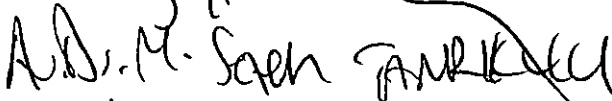
Kocaeli Milletvekili

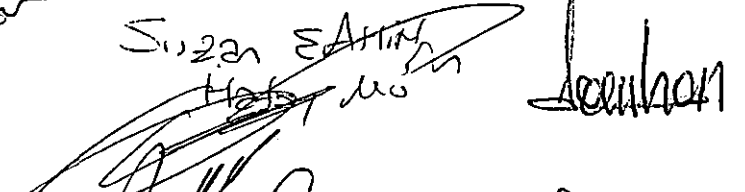

Utku Gökör
Erdoschir

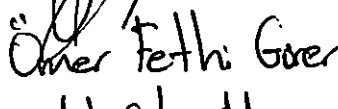

Süzen ERTAN
Hacı Mr.

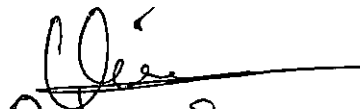

Leventhan

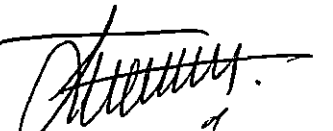

Adil M. Saen

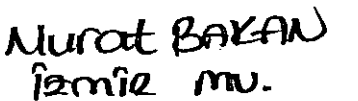

Adil M. Saen
14 Mr.

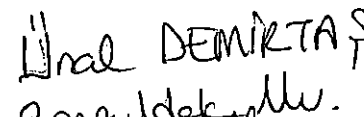

Candan Yıldız
Tehrik mv.


Ömer Fethi Güner
Niğde Mr.

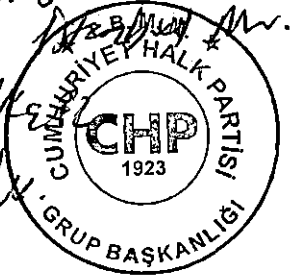

Orhan Sener
Adra Mr.


Dr. Sibel Özdemir
122 Mr.


Murat BAKAN
İzmir mv.
Nispethan


Ünal DEMİRTAŞ
Zonguldak mv.
İtke


Cengiz Gök
Mersin Mr.



2432

Sayıli Meclis Araştırma Önergesi'nin İmza Çizelgesi